

22:16-19 Shaul and Doeg eradicate Nov (continued)

1. Abarbanel to Shemuel I 22:19

והנכון הוא ששאול חשב שהיו הכהנים האלה מזרע בית עלי, ושלכן חטאו בדבר דוד בהיותם רעים וחטאים לד' מאד, ושלכן היה מהצדק שימותו כלם אחרי היותם מקוללים מפי ד', ושגם הגבעונים אשר היו בנוב הערימו נגדו כאשר עשו אל יהושע ולכן צוה להרגם כלם יחד, וצוה שיחרימו כל אשר להם לפי שלא יחשוב אדם שעשה זה שאול לשלול שללם...

It appears correct that Shaul thought that these kohanim were from the progeny of Eli's family, and that therefore they had sinned at David's word, since they were wicked and sinned against Gd greatly. Therefore, it would be just for all of them to die, since they were cursed by Gd. Also, the Givonim in Nov had plotted against him, as they had done to Yehoshua. Therefore, he commanded to kill all of them together. And he commanded to destroy all of their property, lest anyone think that Shaul had acted in order to loot their wealth...

2. Talmud, Yevamot 78b

וכי היכן מצינו בשאול שהמית הגבעונים? אלא מתוך שהרג נוב עיר הכהנים שהיו מספיקין להם מים ומזון מעלה עליו הכתוב כאילו הרגן.
Where do we find that Shaul killed the Givonim? Rather: since he killed Nov, city of the kohanim, who provided them with water and food, the text considered it as though he had killed them.

3. Talmud, Yoma 22b

"וירב בנחל" אמר רבי מני על עסקי נחל. בשעה שאמר לו הקב"ה לשאול "לך והכית את עמלק", אמר: ומה נפש אחת אמרה תורה הבא עגלה ערופה, כל הנפשות הללו על אחת כמה וכמה! ואם אדם חטא, בהמה מה חטאה? ואם גדולים חטאו, קטנים מה חטאו? יצאה בת קול ואמרה לו, "אל תהי צדיק הרבה. (קהלת ז:ז)" ובשעה שאמר לו שאול לדואג, "סב אתה ופגע בכהנים", יצאה בת קול ואמרה לו, "אל תרשע הרבה. (קהלת ז:ז)"

"And he fought in the wadi" – Rabbi Mani said: About the matter of the wadi. When Gd told Shaul, "Go, strike Amalek," he said, "And if for one life the Torah says to bring an *eglah arufah*, how much more so for all of these lives! And if people sinned, how did animals sin? And if adults sinned, how did children sin?" A small voice emerged, saying to him, "Don't be overly righteous. (Kohelet 7:16)" And when Shaul told Doeg, "You circulate and strike the kohanim," a small verse emerged, saying to him, "Don't be overly wicked. (ibid. 7:17)"

4. Midrash, Kohelet Rabbah 7:1

רשב"ל אומר כל מי שנעשה רחמן במקום אכזרי סוף שנעשה אכזרי במקום רחמן. ומניין שנעשה אכזרי במקום רחמן? שנאמר (שמואל א כב) "ואת נוב עיר הכהנים הכה לפי חרב", ולא תהא נוב כזרעו של עמלק! ורבנן אמרין כל מי שנעשה רחמן במקום אכזרי סוף שמדת הדין פוגעת בו שנאמר (שם לא) "וימת שאול ושלישת בניו."

Reish Lakish said: Anyone who becomes merciful in the place of the cruel will in the end become cruel in the place of the merciful. How do we know that he will become cruel in the place of the merciful? Shemuel I 22:10, "And he struck Nov, city of the kohanim, by the sword." Shouldn't Nov [deserve mercy] like the progeny of Amalek! And the Sages said: Anyone who becomes merciful in the place of the cruel will be struck by Divine justice, as Shemuel I 31 says, "And Shaul and his three sons died."

5. Ralbag to Shemuel II 1 Lesson 34

ולזה לא מצאנו שנענש שאול בהריגת נוב עיר הכהנים, אעפ"י שלא היתה שם סבה תביא להרגם בזה האופן... ולזה תמצא שלא נזכר זה החטא עם החטאים שזכר שחטא בהם שאול כי ד' הסיתהו בו לקיים ייעודו.

And therefore we do not find that Shaul was punished for killing Nov, city of the kohanim, even though there was no reason to bring them to be killed this way... And therefore you find that this sin was not mentioned with the sins it mentioned with which Shaul sinned, for Hashem persuaded him to fulfill the destiny [of Nov].

6. Radak to Shemuel I 22:19

יש לתמוה כי בכל אשר הזכיר הכתוב עונות שאול לא ראינו שהזכיר עון נוב עיר הכהנים ואפילו כשקראם בית הדמי לא אמר אלא על אשר המית את הגבעונים ולא אמר הכהנים ונראה כי חייבים היו הכהנים ולא נגלה בכתוב עונם זולתי עון בית עלי...

One should be surprised; with all of the sins of Shaul mentioned in the text, we have not found it mention the sin of Nov, city of kohanim! Even when it called [his household] "the house of bloodshed", it only said that for killing the Givonim, not for the kohanim! Apparently, this is because the kohanim were guilty; their [personal] sin is not revealed in the text, only the sin of the house of Eli...

7. Talmud, Sanhedrin 106b

ואמר ר' יצחק: מאי דכתיב (איוב כ:טו) "חיל בלע ויקאנו מִבְּטְנוּ יוֹרֵשָׁנוּ קָל" ? אמר דוד לפני הקב"ה: רבונו של עולם, ימות דואג! אמר לו "חיל בלע ויקאנו". אמר לפניו "מבטנו יורישנו קל"!

ואמר רבי יצחק מאי דכתיב (תהילים נב:ז) "גם קל יתִּצֵחַ לְנֶצַח" ? אמר הקב"ה לדוד ניתי דואג לעלמא דאתי? אמר לפניו "גם קל יתִּצֵחַ לְנֶצַח". מאי דכתיב "יִסְחָף וְיִסְחָף מֵאֶהָל וְשָׂרָף מֵאֶרֶץ חַיִּים סְלָה" ? אמר הקב"ה: לימרו שמעתא בי מדרשא משמיה? אמר לפניו "יחתך ויסחך מאהל". ליהוי ליה בנין רבנן? "ושרשך מארץ חיים סלה."

And Rabbi Yitzchak said: What is the meaning of "He swallowed *chayil* [lit. wealth] and vomited it, Gd shall remove it from his stomach (Job 20:15)"? David said before Gd: Master of the Universe, Doeg should die! Gd said to him, "He swallowed *chayil* [Torah], and he will vomit it." He said before Gd, "May Gd remove it from his stomach!"

And Rabbi Yitzchak said: What is the meaning of "So Gd will tear you down forever"? Gd said to David: Shall Doeg make it into the next world? He said before Gd: "So Gd will tear you down forever." What is the meaning of "will break you and pluck you from your tent, and root you out of the land of the living. Selah."? Gd said: Shall they repeat lessons in his name in the study hall? He said before Gd, "[Gd] will break you and pluck you from the tent." Shall his children be sages? "And [Gd will] root you out of the land of the living. Selah."

8. Midrash Tanchuma, Noach 17

"אל תהרגם פן ישכחו עמי, הניעמו בחילך והורידמו" (תהלים נט:יב) פסוק זה דוד אמרו כנגד אחיתופל ודואג. אמר דוד לפני הקב"ה: רבש"ע אל תהרגם כשאר בני אדם, פן ישכחו נסים שעשית עמי! אלא הניעמו בחילך שיהיו מטולטלים בעולם והורידם מגדולתן. למה? כי מרו בך. "חטאת פיו (דבר שפתימו)" (שם נט:ג) שיהיו חוטאין בפייהם ומדברים בשפתותיהם...

"Do not kill them, lest my nation forget. Make them wander with Your strength, and bring them down." David said this verse regarding Achitofel and Doeg. David said before Gd: Master of the Universe, do not kill them as other people, lest people forget the miracles You performed for me! But make them wander with Your strength, to be nomadic, and bring them down from their greatness. Why? For they rebelled against You. "The sins of their mouths [the word of their lips] – for they sinned with their mouths and spoke with their lips..."

9. Talmud, Sanhedrin 95a

מאי "עוד היום בנב לעמד"? אמר רב הונא: אותו היום נשתייר מְעוֹנָה של נוב. אמרי ליה כלדאי [לסנחרב], "אי אזלת האידינא יכלת לה, ואי לא לא יכלת לה." אורחא דבעא לסגויי בעשרה יומא סגא בחד יומא. כי מטו לירושלם שדי ליה ביסתרקי [=שטיחים] עד דסליק ויתב מעילוי שורה, עד דחזויה לכולה ירושלם. כי חזויה איזוטר בעיניה, אמר "הלא דא היא קרתא דירושלם דעלה ארגישית כל משיריתי ועלה כבשית כל מדינתא? הלא היא זעירא וחלשא מכל כרכי עממיא דכבשית בתקופ ידי!" עלה וקם ומניד ברישיה, מוביל ומייתי בידיה על טור בית מקדשא דבציון ועל עזרתא דבירושלם. אמרי "נישדי ביה ידא האידינא!" אמר להו "תמהיתו. למחר אייתי לי כל חד וחד מינייכו גולמו הרג [רש"י: חתיכת חומה] מיניה." מיד "ויהי בלילה ההוא ויצא מלאך ד' ויך במחנה אשור מאה שמונים וחמשה אלף, וישכימו בבקר והנה כלם פגרים מתים." אמר רב פפא היינו דאמרי אינשי "בת דינא, בטל דינא."

What is "He will yet stand in Nov on that day"? Rav Huna said: That day remains from the sin of Nov. The Chaldeans said to [Sanheriv], "If you go now, you will defeat her; otherwise, you will not defeat her." He made a ten-day journey in a single day. When he arrived at Jerusalem, they placed mats until he could ascend and sit above the wall, seeing all of Jerusalem. When he saw it, it seemed small to him. He said, "This is the city of Jerusalem for which I mobilized my entire camp and conquered the entire land? It is smaller and weaker than all of the cities I have conquered with my strength!" He ascended, stood and shook his head, waving his hand upon the mountain of the Temple in Zion and the *azarah* in Jerusalem.

They said, "Let him raise his hand against it now!" He replied, "You are tired. Tomorrow, each of you shall bring me part of the wall." Immediately, "And it was, that night, a malach of Gd emerged and struck the camp of Assyria, 185,000. They arose in the morning, and all of them were dead corpses. (Melachim II 19:35)" Rav Pappa said: This is what it means when people say, "If the verdict waits, the verdict is cancelled."

10. Divrei haYamim I 10:11-14

וישמועו כל יבֵיש גִלָּד אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ פְּלִשְׁתִּים לְשָׂאוֹל: וַיִּקְוּמוּ כָּל אִישׁ חֵיִל וַיִּשְׂאוּ אֶת גּוֹפֹת שְׂאוֹל וְאֶת גּוֹפֹת בָּנָיו וַיִּבְיֵאוּם יְבִישָׁה וַיִּקְבְּרוּ אֶת עַצְמוֹתֵיהֶם תַּחַת הָאֵלֶּה בְּיַבֵּשׁ וַיִּצְוּמוּ שִׁבְעַת יָמִים: וַיָּמָת שְׂאוֹל בְּמַעַל אֲשֶׁר מָעַל בְּד' עַל דְּבַר ד' אֲשֶׁר לֹא שָׁמַר וְגַם לְשָׂאוֹל בְּאוֹב לְדְרוֹשׁ: וְלֹא דָרַשׁ בְּד' וַיָּמִיתָהוּ וַיִּסָּב אֶת הַמְּלוּכָה לְדָוִד בֶּן יִשָּׂי:

And all Yavesh Gilad heard what the Philistines had done to Shaul. And they arose, all men of *chayil*, and they carried Shaul's body and the bodies of his sons, and they brought them to Yavesh, and their buried their bones beneath the *elah* in Yavesh, and they fasted for seven days. And Shaul died for his trespass, trespassing against Gd, for the word of Gd which he did not keep, and he also asked of an *ov*, to seek. And he did not seek Hashem, and He killed him, and He turned the monarchy to David, son of Yishai.

11. Midrash, Vayikra Rabbah Emor 26:7

על חמש חטאות מת שאול:

"וימת שאול במעלו אשר מעל בד'" על שהרג נוב עיר הכהנים, ועל שחס על אגג מלך עמלק.
"ועל דבר ד' אשר לא שמר" שלא שמע לשמואל, שא"ל "לשבעת הימים תוחיל עד בואי אליך" ולא עשה כן.
"וגם לשאול באוב לדרוש", ששאל באוב.
"ולא דרש בד' וימיתהו", "ויאמר שאול אל הכהן אסוף ידיך."

Shaul died for five sins:

- "And Shaul died for his trespass, trespassing against Gd" killing Nov, city of Kohanim, and sparing Agag, king of Amalek.
- "And for the word of Gd, which he did not keep" not listening to Shemuel, who told him, "Wait seven days, until I come to you," and he did not do so.
- "And he also asked of an *ov*, to seek" – he asked of an *ov*.
- "And he did not seek Hashem, and He killed him" – "And Shaul told the kohen: Gather in your hands."

12. Rabbi Yosef Albo, Sefer ha'Ikkarim 4:26

וכשנחפש מדות שאול נמצא אותו חסר בכלן. אולם בראשונה שחמל על אגג... והיה אכזרי על עמו, כי את נוב עיר הכהנים הכה לפי חרב, ודוד בהפך...

And when we investigate Shaul's attributes, we find that he was lacking in all of them. But first, he had mercy upon Agag... And he was cruel upon his own nation, for he struck Nov, city of the kohanim, by the sword. And Dovid was the opposite...

13. No blame Shemuel I 28:18, Divrei haYamim I 10:13-14; Shemuel II 21:1

14. Talmud, Yoma 22b

אמר רב הונא כמה לא חלי ולא מרגיש גברא דמריה סייעיה שאול באחת ועלתה לו, דוד בשתים ולא עלתה לו. שאול באחת מאי היא? מעשה דאגג. והא איכא מעשה דנוב עיר הכהנים! אמעשה דאגג כתיב "נחמתי כי המלכתי את שאול למלך."

Rav Huna said: How insensitive people are to how their Master helps them! Shaul [sinned] once and it harmed him, David twice and it did not harm him. What was Shaul's one time? The event with Agag. But there was Nov, City of the Kohanim! Regarding Agag it says, "I regret crowning Shaul as king."

15. Shaul's shift Chapters 18-20 vs. Chapters 22-onward

22:20-23 Evyatar flees from Nov to Dovid, who admits his guilt

16. Eli → Pinchas → Achituv → Achimelech → Evyatar

17. Malbim to Shemuel I 22:23

אני המסוכן בעצם וראשונה, ואתה במקרה על ידי, שמי שיבקש את נפשי יבקש את נפשך, ג"כ. אבל אני העקר בסכנה. ובהפך, בענין ההצלה אתה העקר ואני הטפל, כי משמרת אתה עמדי, הלא ד' ישמר אותך בעצם וראשונה בהיותך כהן ועובד עבודתו, ואגב ישמור גם אותי מצד היותי טפל לך, וא"כ אתה הטפל בסכנה והעקר בהצלה, ולכן אל תירא:

I am the central and first one to be endangered, and you by circumstance because of me, for the one who seeks my life will seek your life as well, but I am the main one in danger. And the opposite, regarding salvation you are the essence and I am the subsidiary, for you are preserved with me, Hashem will guard you centrally and first as a kohen, performing

His service, and along the way He will also guard me, as I am subsidiary to you. So you are the subsidiary for danger, and the central one to be saved, so do not fear.

18. Talmud, Sanhedrin 95a

אמר ליה הקב"ה לדוד: עד מתי יהיה עון זה טמון בידך? על ידך נהרגה נוב עיר הכהנים, ועל ידך נטרד דואג האדומי, ועל ידך נהרגו שאול ושלשת בניו! רצונך יכלו זרעך או תמסר ביד אויב?...

G-d said to David: How long will you harbour this sin? Due to you, Nov, a city of kohanim, was massacred. Due to you, Doeg the Edomite was ruined. Due to you, Shaul and his three sons were killed. Should your children be wiped out, or should you be handed over to the enemy?...

19. Talmud, Shabbat 149b

כל שחבירו נענש על ידו אין מכניסין אותו במחיצתו של הקב"ה

Anyone who is the cause of another person being punished may not enter the Divine presence.

20. Rabbi Yaakov Yeshayah Blau, Pitchei Choshen IV 7:31

מדיני שמים חייב בעל הבית בכל נזק שאירע לפועל בעת מלאכתו, בין בנזקי גופו ובין בנזקי ממונו.

Under Divine law, an employer is liable for any harm, physical or financial, which strikes a worker while working.

21. Rav Bazak: Results

- Fear of Shaul Shemuel I 23:10-12, Shemuel I 23:19-20
- Dovid's fear Shemuel I 23:10, Shemuel II 15:14